

Brüssel, 14.9.2016
COM(2016) 604 final

2016/0283 (APP)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks
mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) esimestel aastatel on liit pidanud lahendama ootamatuid probleeme, mille enneolematu ulatus tulenes naaberriikide ebastabiilsusest ning sellega kaasnenud julgeolekuohust ja rändeliikumisest.

Komisjon hindas oma teatises „Mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) läbivaatamine/muutmine – Tulemustele keskenduv ELi eelarve“¹ erivahendite toimimist ja kasutamist mitmeaastase finantsraamistiku rakendamise esimesel kahel-kolmel aastal.

Selleks et võtta kasutusele täiendavad rahalised vahendid meetmete jaoks, mis aitavad lahendada eespool nimetatud probleeme, on laialdaselt kasutatud kõiki eelarvevõimalusi, sealhulgas ümberpaigutamisi, varusid ja erivahendeid; mitmeaastase finantsraamistiku seatud piiranguid järgides loodi täiendava rahastamise saamiseks uusi vahendeid, nagu näiteks Euroopa Liidu usaldusfondid ja Türgi pagulasrahastu. Võrreldes eelmise perioodiga on määruses (EL, Euratom) nr 1311/2013² (edaspidi „mitmeaastase finantsraamistiku määrus“) sätestatud erivahenditega märgatavalt suurendatud mitmeaastase finantsraamistiku paindlikkust, võimaldades liidul võtta otsustavaid meetmeid. Kuna kõnealused probleemid aga püsivad, on kaalul liidu jätkuv suutlikkus reageerida kiiresti hädaolukordadele.

Sellest tulenevalt kutsus Euroopa Parlament üles astuma julgeid samme, et suurendada liidu eelarve paindlikkust,³ kuna ka nõukogu mitteametlikud arutelud näitasid vajadust suurendada kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku võimet reageerida ettenägematutele sündmustele⁴.

2. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK ALUS JA SISU

Ettepanek põhineb mitmeaastase finantsraamistiku määruse artiklil 2, milles sätestatakse, et mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamisele lisatakse asjakohasel juhul seadusandlik ettepanek määruse muutmiseks. Selline muutmine ei vähenda eelnevalt kindlaks määratud riiklike assigneeringuid, ilma et see piiraks ühtekuuluvuspoliitika rahastamispaketi kohandust, mis tehti kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikliga 7⁵.

Võttes arvesse erivahendite kasutamist alates mitmeaastase finantsraamistiku perioodi algusest ning uusi probleeme, mida liit on lahendanud ja lahendab jätkuvalt, teeb komisjon ettepaneku muuta mitmeaastase finantsraamistiku määrust, et suurendada hädaabireservi (artikkel 9) ja paindlikkusinstrumendi (artikkel 11) jaoks ettenähtud iga-aastaseid maksimumsummasid ning kehtestada uus erivahend vabastatud assigneeringutest rahastatava Euroopa Liidu kriisireservi loomiseks, et liit saaks kriisidele – näiteks praegusele rändekriisile

¹ COM(2016) 603, 14. september 2016.

² Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

³ Euroopa Parlamendi 6. juuli 2016. aasta resolutsioon mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) valimisejärgse läbivaatamise ettevalmistamise ja Euroopa Parlamendi tähelepanekute kohta enne komisjoni ettepaneku valmimist (2015/2353(INI)), P8_TA-PROV(2016)0309.

⁴ Eesistujariigi Madalamaade aruanne „Tulevikku vaatava ja paindliku mitmeaastase finantsraamistiku väljakujundamine“, 30. mai 2016, <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2016/05/30/voorzitterschapverslag-over-mfk/voorzitterschapverslag-over-mfk.pdf>.

⁵ Kohanduse kohta vt „Finantsraamistiku tehniline kohandamine 2017. aastaks vastavalt kogurahvatulu muutustele ja ühtekuuluvuspoliitika rahastamispaketi kohandustele“, COM(2016) 311 (final), 30. juuni 2016.

– ning tõsise humanitaar- või julgeolekumõjuga sündmustele kiiresti reageerida. Paralleelselt käesoleva ettepanekuga teeb komisjon ettepaneku muuta institutsioonidevahelist kokkulepet eelarvealase koostöö ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta,⁶ et näha ette uue kriisireservi kasutuselevõtu menetlus.

Lisaks tehakse ettepanek tühistada kulukohustuste koguvaru (artikkel 14) kestuse ja ulatusega seotud piirangud.

Maksete koguvaru puhul tehakse ettepanek tühistada aastateks 2018–2020 sätestatud aastamäärad (artikli 5 lõige 2), et mitmeaastase finantsraamistiku hilisematel aastatel oleks võimalik võtta vajaduse korral täielikult kasutusele suured maksete varud, mis jäid aastatel 2016 ja 2017 kasutamata, ning tagada sellega konkreetne ja maksimaalne paindlikkus.

3. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta otseselt liidu eelarvet. Erivahendid võetakse kasutusele ja assigneeringud kantakse eelarvesse menetluste abil, mis on ette nähtud mitmeaastase finantsraamistiku määrusega, asjakohaste alusaktidega (vt nimetatud määruse artikli 3 lõige 2) ning institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta.

⁶ 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta (ELT C 373, 20.12.2013, lk 1).

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 312,
võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 106a,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 1311/2013¹ sätestatud mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) rakendamise esimestel aastatel kasutati laialdaselt erivahendeid, et lahendada Euroopa naaberriikides tekkinud uusi probleeme, millest tuleneva kaugeleulatuva humanitaar- ja julgeolekumõju ohjamiseks oli vaja kiireid ja terviklikke liidu meetmeid.
- (2) Asjaolud, mis tingisid kõnealused erakorralised meetmed ja vajaduse võtta täiendavaid meetmeid, püsivad, nagu näitavad 2017. aasta eelarveprojekti alusel varude ja erivahendite jaoks eraldatud vahendid, mis vähendab mitmeaastase finantsraamistiku järelejäänud perioodil selliste olukordadega toimetulekuks vajalikke eelarvevõimalusi.
- (3) Selleks et tagada konkreetne ja võimalikult suur paindlikkus ning maksete ülemmäärade piisavus, mis võimaldab liidul täita aluslepingu artiklist 323 tulenevad kohustused, tuleb tühistada aastateks 2018–2020 seatud maksete ülemmäärade kohandamise piirangud.
- (4) Hädaabireservi ja paindlikkusinstrumenti on vaja tugevdada ning maksete ja kulukohustuste üldise varuga seotud piirangud tühistada, et liidul säiliks piisavad vahendid ettenägematule olukorrale reageerimiseks.
- (5) Tuleb ette näha uus erivahend, mille abil luuakse vabastatud assigneeringutest rahastatav Euroopa Liidu kriisireserv, et liit saaks kriisidele – näiteks praegusele rändekriisile – ning tõsise humanitaar- või julgeolekumõjuga sündmustele kiiresti reageerida.
- (6) Määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

¹ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 3 lõige 2 asendatakse järgmisega:
- (2) „2. Artiklites 9–15 ette nähtud erivahendid tagavad finantsraamistiku paindlikkuse ning need sätestatakse eelarvemenetluse sujuva toimimise võimaldamiseks. Kulukohustuste assigneeringud võib eelarvesse kanda finantsraamistiku asjaomaste rubriikide ülemmääradest suurematena, kui on vaja kasutada hädaabireservi, Euroopa Liidu Solidaarsusfondi, paindlikkusinstrumendi, Euroopa Globaliseerumisega Kohanemise Fondi, ettenägemata kulude varu, Euroopa Liidu kriisireservi, noorte töötuse vähendamiseks ja teadusuuringute tõhustamiseks ette nähtud erilise paindlikkuse ja kulukohustuste koguvary vahendeid vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 2012/2002², Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1309/2013³ ning institutsioonidevahelisele kokkuleppele eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta⁴.“
- (3) Artikli 5 lõige 2 jäetakse välja.
- (4) Artikli 6 lõikele 1 lisatakse punkt f:
„f) arvutab aastal n-2 vabastatud assigneeringud, mis tehakse kättesaadavaks artiklis 13a sätestatud Euroopa Liidu kriisireservi jaoks.“
- (5) Artikli 9 lõige 2 asendatakse järgmisega:
„2. Reserviks on igal aastal ette nähtud 500 miljonit eurot (2011. aasta hindades) ja seda võib finantsmääruse kohaselt kasutada kuni aastani n+1. See reserv lisatakse liidu üldeelarvesse määratlemata otstarbega assigneeringuna. Kõigepealt võetakse kasutusele eelmistest aastatest tulenev osa iga-aastasest summast. See osa iga-aastasest summast, mida ei kasutata ära aastal n+1, tühistatakse.“
- (6) Artikli 11 lõige 1 asendatakse järgmisega:
„1. Paindlikkusinstrumendi eesmärk on teataval eelarveaastal rahastada selgelt määratletud kulusid, mida ei saa rahastada ühe või mitme muu rubriigi ülemmäärade piires. Paindlikkusinstrumendi aastane ülemmäär on 1 000 miljonit eurot aastas (2011. aasta hindades).“
- (7) Lisatakse artikkel 13a:

² Nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu Solidaarsusfondi loomise kohta (EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 855).

⁴ 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta (ELT C 373, 20.12.2013, lk 1).

„Artikkel 13a

Euroopa Liidu kriisireserv

1. Euroopa Liidu kriisireserv võimaldab liidul kriisidele ja tõsise humanitaar- või julgeolekumõjuga sündmustele kiiresti reageerida.
2. Ilma et see piiraks finantsmääruse artikli [178] kohaldamist, tehakse aastal n-2 vabastatud assigneeringud Euroopa Liidu kriisireservi jaoks kättesaadavaks aasta n eelarvemenetluse raames. See reserv lisatakse liidu üldeelarvesse määratlemata otstarbega assigneeringuna. Iga-aastast summat kasutatakse finantsmääruse kohaselt kuni aastani n+1. Kõigepealt võetakse kasutusele aastast n tulenev osa iga-aastasest summast. See osa iga-aastasest summast, mida ei kasutata ära aastal n+1, tühistatakse.“

(8) Artikkel 14 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 14

Kulukohustuste koguvaru

1. Finantsraamistiku kulukohustuste assigneeringute ülemmäära raames olemas olevad varud moodustavad finantsraamistiku kulukohustuste koguvaru, mis tuleb teha kättesaadavaks lisaks finantsraamistikus aastate 2016–2020 kohta kindlaks määratud ülemmääradele.
2. Komisjon arvutab olemasoleva summa igal aastal artiklis 6 sätestatud tehnilise kohandamise osana. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad kasutada koguvaru või selle osa ELi toimimise lepingu artikli 314 kohase eelarvemenetluse raames.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*